32e jaar. — Nr 83. Zaterdag 11 Juli 1885.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **3** » »
Een » » **2** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigungen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 11 JULI.

Van alles wat.

De Kamer heeft in hare zittingen van donderdag en gisteren de beraadslaging voortgezet over het voorstel der representanten van Nyvel strekkende om een inkomrecht op het vreemd graan te stellen.

M. Beernaert, minister van finantiën, heeft zich weinig gunstig getoond aan het nieuw recht. Hij heeft verklaard dat het inkomrecht, hoe matig ook, den prijs van het brood zal doen verhoogen, hetgeen voor onvermijdelijk gevolg zou hebben, de verhooging der daglooonen. Deze maatregel zegt hij, zou noodlottig zijn voor de nijverheid die heden reeds tegen eenen zeer moeielijken toestand te strijden heeft.

Ziehier hoe de minister zich verder uitdrukt :

Wat zouden de gevolgen zijn van dergelijke prijsverhooging ? Onze bevolking die, in 1880, 5,320,000 zielen bedroeg, telt nu 5,600,000 zielen. In België verbruikt men 3 hectoliter brood per inwoner, of 17 millioen hectoliter per jaar.

Hier moet men bijvoegen wat er noodig is tot bezaaiing en voor zekere takken van nijverheid. Dus mag men zeggen dat het gemiddeld verbruik nagenoeg 20 millioen hectoliter beloopt. Dus zou de opslag der prijzen tegen 1 frank per hectoliter een last van minstens 20 millioen frank voor de bevolking zijn.

Zou het dan van geen belang wezen indien, als gevolg daarvan, de broodprijs verhoogde, hoe weinig het ook zij. Het ware een erg kwaad, vooral omdat wij in een land van uitvoer zijn. Onze nijverheid moet uitvoeren om te kunnen leven, terwijl onze landbouw moet invoeren.

Wij hebben 20 millioen hectoliters graan per jaar noodig, en jaarlijks hebben wij ongeveer 6 millioen te kort. Dus moeten wij ieder jaar dat overgroot tekort van graan aanvullen en wij kunnen het maar betalen bij middel van den uitvoer van ons fabrikaat, op straf van onze nijverheid te zien vervallen en onze algemeene bevolking te verminderen.

In ons land worden de eigendommen zeer verbrokkeld. In 1880 hadden wij slechts 820,000 wioningen van min dan 5 hectaren en maar 90,000 van meer dan 5 hectaren.

Ik ben overtuigd dat de achtbare heer Dumont mij niet zal weerspreken als ik zeg dat ; zoo eene winning van 5 hectaren zijnen bewerker kan laten bestaan, zij toch niet toelaat het graan te verkoopen dat er gewonnen wordt.

Dus hebben de negen tienden onzer boerderijen geen belang bij de zaak.

Is men er van eenen anderen kant wel zeker van dat de 90,000 winningen van meer dan 5 hectaren zullen winnen bij de verandering ? Is het niet waarschijnlijk dat, zoo zij haar graan duurder verkochten zij hare werklieden duurder zouden betalen ?

De prijsverhooging van de haver, bijvoorbeeld, zou de kosten voor 't voeden van een paard van 50 tot 80 fr. per jaar verhoogen !

En wat moet men zeggen van de bijkomende nijverheidstakken, de stijfselmakerij, de maalderij wier voordeelige toestand een gevolg is van den lagen prijs der granen ? Welke hoogere belasting, welken nieuwen last legt men aldus op aan stokerijen en brouwerijen.

Al die verschillende beschouwingen bewegen mij om het voorstel der achtbare afgevaardigden van Nyvel te bestrijden.

Invoerrechten op vee worden door vele landbouwers gevraagd, ik weet het ; en hier ten minste zou een grooter getal belanghebbenden er voordeel bij hebben. Hebben die nieuwe rechten echter hunne reden ? Het vee is tegenwoordig duurder dan in 1873 toen er nog douanerechten waren.

Hier weeral moet ik doen opmerken dat, al zouden sommigen bij het heffen van invoerrechten belang hebben, vele anderen er door ten onder zouden gebracht worden, bijvoorbeeld de vetweiders. Hunne nijverheid zou moeilijker worden, indien mager vee, dat naar België gevoerd wordt, rechten moest betalen.

Mijne achtbare collega's halen het voorbeeld aan van Frankryk en van Duitschland. Doch is de toestand in Frankryk dan zoo benijdenswaardig ? In dat land beliep de invoer verleden jaar 90 millioen minder dan het vorig jaar.

Welke zijn in de Vereenigde-Statende gevolgen geweest van hun overdreven beschermingsstelsel ? Het leven is er duur, buitengewoon duur ; en de toestand van het land is er niet beter om.

De heer Mac-Culloch, secretaris van het financiewezen, zegt naar aanleiding daarvan, dat geen enkel land zooveel rampen heeft gezien als de Vereenigde-Staten, bij raamt het passief der faillissementen in Amerika op 1,250,000,000 frank ! Te New-York, zegt hij, zijn tegenwoordig 250,000 werklieden zonder werk.

Na den heer Beernaert, heeft M. Doucet, vertegenwoordiger van Namen het woord genomen. Deze is een warme voorstaander der inkomrechten.

Ik vraag, zeide hij, de herstelling der invoerrechten en zal stemmen tegen het onderzoek dat ik als volkomen nutteloos beschouw.

Immers de landbouwcrisis kan men niet loochenen en zij wordt met den dag erger. In zijn merkweerdig werk somde de achtbare heer Schaetzen hare voornaamste redenen op.

De landbouw is om zoo te zeggen de eenige scheppende nijverheid.

De landbouwers zijn eene der aanzienlijkste krachten van de samenleving : de verdienste onzer landbouwers wordt in den vreemde hoog geschat. Na Engeland en Saksen is het in België dat de landbouw de meeste voornitzang doet.

In België worden 2 1/2 millioen hectares bebouwd en men gebruikt er uitsluitend voor den landbouw 1,200,000 personen. Voegt men er de daghunrders bij en het personeel van nijverheidstakken die er van afhangen, dan mag men degenen die van den veldarbeid leven op een derde onzer bevolking schatten.

Dus bestaat er eene groote kwijning, die een aanzienlijk getal personen treft.

Overigens is de landbouwer eenigszins als de zeeman : hij hangt af van de weersgesteldheid, en slechte oogst treft hem des te meer daar de buitenlandsche markten den prijs der eetwaren bepalen.

Bij die oorzaken van kwijning komen de zware lasten en de verschillende belastingen die op hem drukken : men mag ze op meer dan 55 millioen schatten ! De verdeeling van dit cijfer vertegenwoordigt meer dan 15 frank per bebouwde hebtare !

Eigenlijk mag men zeggen dat de boer eene belasting van 1 fr. op 100 kilo voortbrengselen betaalt.

Van eenen anderen kant betalen de roerende waarden geene belasting, zelfs geene onrechtstreeksche. Terwijl de grondeigenaar die een inkomen van 10,000 fr. heeft, nagenoeg 1500 fr. belasting betaalt, moet de kapitalist, die hetzelfde inkomen heeft, niets of bijna niets opbrengen.

Zeer groot is de ongelijkheid tusschen hem en den landbouwer. De afschaffing der graanrechten die in 1875 gestemd werd, heeft ons weerloos overgeleverd aan de van dag tot dag toenemende mededinging der amerikaansche invoerders.

In Amerika wordt immers buitengewoon veel graan gewonnen en het wordt met geringe kosten naar hier gezonden. In 1884 overtreft de invoer den uitvoer met 577 millioen en men mag voorzien dat het verschil nog toenemen zal.

Ik denk dat men den belgischen landbouw moet ontlasten en de vreemde granen belasten. De rechten door den heer Dumont en zijne vrienden voorgesteld, zijn in dat opzicht een gelukkige maatregel.

Meest al de vreemde landen hebben rechten gestemd ; waarom niet gehandeld gelijk zij ? Al de schoone woorden over vrijhandel zullen onze landbouwers niet beletten door de vreemde mededinging verpletterd te worden.

De toestand moet eerder door feiten dan door theorische bespiegelingen verholpen worden. Vermits de vreemde landen algemeen het beschermend stelsel huldigen, is vrijhandel nog slechts eene fopperij. Zoo dacht er de heer Thiers over.

Wat men overigens voorstelt is min een beschermende dan een fiscale maatregel die voor gevolg zou hebben vermindering van lasten toe te laten. In alle geval zouden de prijzen niet verhoogd worden met eene taxe gelijkstaande met de taxe van het recht.

De voortbrenging zal niet ophouden, wat men ook zegge : de amerikaansche crisis waarvan men spreekt zal geenen invloed uitoefenen op den toestand der voortbrenging.

Tegenover de cijfers door den achtbaren minister van financien aangehaald zal ik eene statistiek stellen waaruit blijkt dat in zekere streken van Amerika de prijs van voortbrenging van het graan 8.66 of 9 fr. per 100 kilogr. bedraagt ! Dit is stellig een prijs welke zal toelaten immer in uitmuntende voorwaarden uit te voeren.

Veronderstelt zelfs dat er rijzing zij op de binnenlandsche maakten, die rijzing zou onvoldoende zijn en tevens zonder invloed op het bedrag van het loon evenals op den prijs van 't brood.

Indien de werkman zelfs 1 fr. 1 fr. 50 c. meer per jaar betaalde voor zijn brood zou die zoo geringe rijzing niet vergoed worden door de algemeene weldaad die uit het heffen der rechten zoude volgen ? Overigens, de mensch leeft niet alleen van brood. Hij moet thans meer hebben dan brood en spelen (*panem et circenses*). De landbouw is de bron die het maatschappelijk leven voortbrengt ; allen moeten er toe bijdragen dat zij blijve bestaan, evenals de ledematen allen bijdragen tot de gezondheid van een zelfde lichaam.

De zaak is overigens zeer goed uiteengezet in het verslag van den achtbaren heer Schaetzen. Toch mag het verwondering baren dat de middenafdeeling er zich bij bepaalde een onderzoek voor te stellen dat binnen een jaar moet afgeloopen zijn. En dat onderzoek moet ook loopen over den toestand der nijverheid !

∴

In de zitting van gisteren vrijdag heeft de Kamer de inkomrechten op de granen en het vee verworpen. Het parlementaire enkwest, voorgesteld door de middensektie is ook verworpen met 75 stemmen, tegen 25 en 5 onthoudingen.

Het recht op de granen is verworpen met 55 stemmen tegen 39 en 8 onthoudingen. Het recht op het vee met 59 tegen 45.

Onze beide vertegenwoordigers MM. Schaetzen en Meyers zijn gunstig geweest aan de inkomrechten op de vreemde granen en vee.

∴

Zullen de geuzen nu nog altijd met dezelfde stijfhoofdigheid blijven beweren dat men in de scholen der broeders niets leert, en dat alleen de liberale scholen deugen ?

Vijf leerlingen der broerkensschool van Ciney hebben zich aangeboden voor het examen van landmeter, en ALLE VIJF hebben hetzelve op schitterende wijze afgelegd en hun diploma met onderscheiding behaald.

Verscheidene hunner mededingers der officieele scholen integendeel bekwamen... schitterende buizen.

Wij hebben het reeds vroeger doen opmerken dat het niet eens, maar gedurig schier alle weken is dat dergelijke onderscheidingen de leerlingen der broeders ten deele vallen.

De liberale dagbladen zullen zich echter wel wachten zulks aan hunne lezers mede te deelen. En waarom ? — Wel eenvoudiglijk omdat het volk alsdan de valschheid der liberale aantijgingen zou zien en deze zeer natuurlijke opmerking zou maken : « Indien de scholen der broerkens zoo slecht zijn dan de geuzen zeggen, hoe komt het dan dat hunne leerlingen altijd zoo schitterend hun examen ondergaan ? »

∴

In eene der laatste zittingen van het Senaat dierf een liberaal aan onze katholieke ministers verwijten « *dat zij de belastingen behouden waar zij verleden jaar zoo geweldig tegen opkwamen.* »

M. Beernaert antwoordde aanstonds in naam van het ministerie, dat de katholieken de hatelijke belastingen door de liberalen gestemd zullen afschaffen, zoodra de ontzaglijke schulden door de liberalen gemaakt zullen betaald zijn.

Intusschen, zoo beloofde M. Beernaert, zal het gouvernement overal waar zulks mogelijk is bezuinigingen verwezenlijken, en zoo, door eene gedurige spaarzaamheid hoopt het ministerie tot de afschaffing te geraken der belastingen die zoo loodzwaar op het volk drukken.

Het katholiek ministerie geeft ons echter beter dan woorden : sedert het aan 't bewind is, hebben vele geldverkwistingen opgehouden. Alle weldenkende burgers juichen die wijze en voorzichtige politiek toe.

Er valt nu niet meer te denken aan schoolenkwesten die honderd duizende franken kosten zonder iets nuttigs voort te brengen ; noch aan het bouwen van prachtige scholen die bleven ledig staan ; noch aan het vetwijden van al wat maar van wijd of zijd aan de Logie verknocht was ; noch aan 't oprichten van nieuwe loten ; noch aan 't jaarlijks plezier van den kleinen oorlog.

Dat is allemaal uit, en het liedje van « *de heer zal 't al betalen* » ook.

Er wordt thans gespaard, en wij mogen ons gelukkig achten onder een echt nationaal ministerie te leven, dat de vrede en eendracht tusschen de burgers en tevens de overvloed in de staatskas zal doen herleven.

∴

Wanneer kinderen onder het spelen ruzie krijgen, en zij willen uitscheiden zonder malkander iets te kunnen verwijten, vragen of geven zij den inzet terug.

Wanneer twee gelieven niet meer zoo goed overeenkomen, of zooals men hier zegt, wanneer het af geraakt, geven zij ook de cadeaukens waarmee zij vroeger zoo blij waren, terug en bezien malkander niet meer.

Zoo deed ook Buls.

Eenigen tijd geleden gaven de leden van den brusselschen gemeenteraad een album met portretten aan Buls cadeau.

Ja, maar na al de bedijke dingen, welke Janson thans van hem gezegd heeft, is zijn portret daar niet meer op zijn plaats ; de burgemeester heeft het er dus uitgenomen en.... terug gezonden.

Als daarmee nu het borstbeeld van « *parole d'honneur* » maar betaald was !

∴

Minister Thonissen gaat voort met bedigstaande scholen af te schaffen. Dat kunnen de geuzen maar niet verdragen ! Zoudt ge ze niet ? De katholieken zijn door het volk toch niet gekozen om de geldverkwistingen der geuzen voort te zetten, maar wel om alle nuttebesheden af te schaffen. En dat zullen zij doen, wat de Logie dan ook brulle !

∴

Bij de laatste kiezing te Doornik, bekwamen de liberalen 500 stemmen minder dan in juli verleden jaar. En Bara had nogtans gezworen dat zij er meer moesten behalen. Hij is door de mand getuimeld !

∴

Brussel telt thans 20,000 inwoners minder dan over eenige jaren. En Brussel is nogtans liberaal ! Als zoo iets in eene katholieke stad gebeurt, dan schrijven de geuzenbladen dat de katholieke politiek en de kloosters daar de schuld van zijn. En nu ? Zwijgen is onverbeterlijk...

∴

In Luxemburg zijn er vier liberale gemeenten die, gebruik makende van de nieuwe schoolwet, de officieele school hebben afgeschaft en vervangen door die der Nonnekens ! En wat dient er meer gezeid : de schoolwet-Jacobs zal eindelijk wel eene *algemeene* toepassing vinden.

∴

De 1e kamer der rechtbank van eersten aanleg te Brussel, heeft een vonnis uitgesproken waarvan de gewichtigheid aan niemand zal ontsnappen.

Onze lezers weten dat talrijke slachtoffers van den moordaanslag van 7 september 1884, de stad Brussel voor het gerecht gedaagd hadden ter betaling van al de schade welke het brusselsche gespuis hun dien dag toegebracht had.

De rechtbank heeft de besluiten der aanvragers aangenomen en de stad Brussel burgerlijk verantwoordelijk verklaard.

Door dit vonnis wordt dus allerduidelijkst vastgesteld dat :

Al de leden van de nationale manifestatie van 7 september uitvoerbaarlijk zijn om van de stad Brussel de vergoeding te eischen van al de schade welke zij dien dag geleden hebben.

Het vonnis is op onwederlegbare beweegredenen gesteund en laat geen den minsten twijfel bestaan omtrent de verantwoordelijkheid der stad Brussel.

Het liberaal gespuis van Brussel heeft, den 7 september, gemoord, geslagen, gestolen ; de stad zelf zal nu voor die afschuwelijke buitensporigheden boeten en... betalen.

Zoodat de onbekwaamheid van Buls, aan de stad waarvan hij burgemeester is, de bagatel van over het millioen zal kosten.

Aan zulken uitslag zal het liberale Brussel zich zeker niet verwacht hebben.

∴

Het liberalismus onzer dagen wil de Kerk en den staat dusdanig scheiden dat zij met elkander geen gemeens meer hebben.

Wat beoogt het hierdoor ?

Den ondergang van onze hedendaagsche christene samenleving.

Geen volk immers kan bestaan zonder godsdienst.

De godsdienst is de ziel van de samenleving.

Bij den mensch zijn de ziel en het lichaam onderscheiden, vereenigd, maar niet gescheiden. De scheiding van ziel en lichaam veroorzaakt de dood bij den mensch ; zoo ook is de samenleving met ondergang bedreigd indien men er in gelukt den godsdienst in alles tegen te werken en de Kerk en hare dienaren te verdrukken.

De tusschenkomst der geestelijkheid in het onderwijs en de opvoeding der jeugdige geslachten is geen voorrecht aan de kerk toegekend, maar slechts eene waarborg van behoud voor de samenleving. Eene zedeleer zonder geloofspunten, zonder bekrachtiging na dit leven, staat gelijk aan eene justicie zonder rechtbanken. Wat men ook uitvinde of uitdenke, geen volk kan zonder godsdienst opgevoed worden. Indien de mensch in de waarheden des Geloofs niet onderwezen wordt, zal hij nooit zijne tijdelijke noch zijne eenwige bestemming kennen. Zoodra men de kristene of godsdienstige leerstelsels uit het volksonderwijs zal verbannen hebben, zullen de Staten de gendarmerie moeten verdubbelen en nieuwe gevangenissen bouwen. Menigvuldige voorbeelden hebben dit reeds bewezen.

LENORA

OF

EEN VOORBEELD VAN KINDERLIEFDE

I.

Op een guren herfstmorgen was de ridder Rykhart von Niederstein met zijne eenige dochter Lenora in eene der rijkversierde zalen van zijn kasteel gezeten. Hij was een edeldenkend, goddienstig en liefdadig man, die door al de lieden van den omtrek werd bemind en door de behoeftigen gezegend. Over vijf jaren had hij zijne echtgenoote, een engel van deugd en goedheid, door den dood verloren en thans was Lenora, die al de uitmuntende hoedanigheden en eene diepe godsvrucht van hare overledene moeder had geerfd, zijn eenige troost, zijn eenig heil op aarde.

Rykhart von Niederstein was door zijn edelaardig karakter, door zijne dapperheid en door zijne echt ridderlijke handelwijze bij den hertog von Sittord, zijnen landheer, in groot aanzien. Meermaals was hij voor dezen te velde getrokken en was, met eer en roem overladen, telkens teruggekeerd. Thans was hij wederom door den hertog opgeroepen om met hem ten strijde te trekken. Eene bekomene wonde aan zijnen arm, liet hem, tot zijn innigen spijt, ditmaal niet toe om aan deze uitnoodiging te voldoen, daar hij nog geen zwaard of lans kon hanteeren ; echter ontbood hij terstond zijne dienstmannen, deed hen in de groote ridderzaal bijeenkomen, deelde hun de vraag van den hertog mede, en spoorde hen tot dapperheid en goede krijgstucht aan.

— Weest tegenover den vijand moedig als een leeuw, zeide hij onder andere, maar jegens den vreedzamen landman zacht als een lam.

Met tranen in de oogen zag hij van uit de ramen van het kasteel den stoet na, tot dat hij in een naastgelegen bosch was verdwenen. Te vergeefs trachtte hij het overige van den dag opgeruimd te zijn ; doch vruchteloos ; na het vertrek zijner trouwe krijgsmakkers scheen zijn kasteel eenzaam en verlaten.

Des avonds was hij nog even nadenkend en somber, toen Lenora op eenmaal vroeg :

— Maar vader, gij hebt mij dikwijls gezegd, dat de ridder Godfried von Salzburg u een kwaad hart toedraagt, dat hij u haat en dat u een grievend leed veroorzaakt ; hoe toch is dit alles gekomen ? O verhaal mij dit eens ! het zal u misschien tot eene andere stemming brengen.

— Ja, mijn kind, sprak de vader, Godfried haat mij, en echter heb ik hem nooit iets misdaan, nooit beleedigd. Van jong af aan was hij vijandig jegens mij gezind en heeft mij nog nooit bezocht ofschoon zijn kasteel slechts een paar uren van hier is gelegen. Reeds van in onze vroegste jeugd waren wij beide als schildknapen aan het hof van den hertog gekomen. Godfried was oploopend en boosaardig van inborst, en werd daarom bij den hertog niet gaarne gezien ; ik werd altijd boven hem gesteld, en daaruit ontstond bittere haat en nijd in zijn hart tegen mij. Toenwij ouder geworden waren en de wapens konden hanteeren, moesten wij op eenen tournooi, dat de hertog aan de edellieden gaf, voor 't eerst in het openbaar onze behendigheid toonen in het voeren van zwaard en lans. Ik behaalde den eersten prijs : een zwaard met gouden greep dat men mij op een kussen aanbood. Godfried bekwam slechts den laatsten prijs : een paar zilveren sporen. Van dien tijd af haatte hij mij nog meer en kon mijn aanblik niet meer verdragen. Na in verderen tijd het hof van den hertog verlaten te hebben, keerde hij naar zijn kasteel dat hij thans bewoont.

Op zekeren avond keerde ik met mijne leden van eene jachtpartij naar huis ; reeds was de zon ondergegaan en vriendelijk scheen het avondrood door de takken der dennenboomen. Op eens kwam eene vrouw luide weenend en jammerend mij te gemoet. Het was Helena, de vrouw van Joris Steyler, een mijner getrouwste en dapperste leenmannen. Zij viel mij te voet en smeekte mij om hulp. Zij had hare kleine Maria bij zich — met wie gij, Lenora later zoo dikwijls speeldet ; het kind kniebde naast zijne moeder neder en hief sidderend en weenend zijne handjes tot mij op. Dat gezicht doorboorde mij het hart ; ik steeg van mijn paard en liet mij verhalen wat er geheurd was.

— Edele heer, sprak de vrouw, de hatelijke ridder Godfried von Salzburg is over omtrent een kwart uurs, door wapenknechten vergezeld, voor de deur onzer woning gekomen en heeft ons overvallen. Zij hebben mijnen man vastgegrepen, hem geboeid op eene kar geworpen en hem weggevoerd. En dit deed Godfried omdat Steyler over een paar dagen op uw grondgebied eenen hert had geschoten en vervolgens naar uw kasteel gebracht. Godfried beweerde dat hem dien hert toebehoorde en in zijne gramschap zwoer hij dat hij mijnen man in den akeligsten kerker van zijn kasteel zou doen werpen.

— Hij zal in vrijheid gesteld worden, zegde ik tot de weenende vrouw, al moest ik het slot van Salzburg geheel verwoesten. Wees getroost en begeef u intusschen met uw kind naar mijn kasteel.

Op staanden voet begaf ik mij met mijne krijgsknechten op weg om, zoo het mogelijk ware aan Godfried den braven Steyler te ontnemen, eer men het kasteel zou bereikt hebben. Wij reden in vollen galop en hadden Godfried met zijne krijgsmakkers weldra ingehaald. Snel als de bliksem vielen wij op hen, streden moedig en na eenen korten wederstand begaf onze vijand zich op de vlucht. Nu ontdeden wij Steyler op de kar van zijne boeien, gaven hem een paard dat Godfrieds manschappen hadden achtergelaten en trokken opgeruimd naar Lindenburg. Gij kunt begrijpen hoe groot de vreugde was van Steyler's vrouw en dochtertje toen zij ons met den bevrijde gevangene aan mijne zijde de slotpoort zagen binnenrijden. En toch, Lenora, was mijne vreugde nog grooter. Immers het is zoo een zalig gevoel de treurenden te troosten en zijn natuurgenoot uit den nood te helpen gered. Ik wees de goede menschen eene plaats in mijn kasteel aan, waar zij tegen Godfried's wraak zouden beveiligd zijn. Later ging hij in eene afgezonderde plaats van het kasteel wonen waar ik een een huisje voor hem had laten bouwen, en waar hij het landbouwbedrijf uitoefende. De streek waar hij zich heeft gevestigd, wordt bijna nooit door iemand bezocht zoodat hij sedert dien tijd in 't minste niet door Godfried verontrust werd. Wat Steyler betreft, deze bleef mij voortdurend dankbaar en trouw.

Lenora had dit verhaal met zooveel aandacht aanhoord, dat zij vergeten had den beker haars vaders te vullen. Op eens ontstond er in het kasteel een vreeselijk alarm. De overweldige gangen weerklonken van het gekletter der wapens en het geschreeuw van strijdende mannen. Verscheidene driftige voetstappen naderde de kamer waar Rykhart von Niederstein en zijne dochter zich bevonden. De ridder sprong op en zocht naar wapens, toen eenskraps de zware deur met groot geweld werd opengeworpen en een geharnast ridder, door gewapende mannen vergezeld binnentrad.

Rykhart ! riep hij met donderende stem en fonkelende oogen, het uur der wraak is gekomen. Ik ben Godfried, dien gij zoo dikwijls beleedigd hebt. Schrikkelijk zult gij hiervoor boeten !

Zich vervolgens tot zijne krijgsknechten wendende, vervolgde hij :

— Klinkt hem in de boeien en bewaakt hem tot wij vertrekken : de gevangenis van Salzburg zal van nu af aan, zijn verblijf wezen. Dit kasteel is thans mijn eigendom. Onder de wapens en kostbaarheden zal ik terstond mijne keus doen : daarna moogt gij tot boen uwer dapperheid geheel het slot uitplunderen. Doch haast u, want binnen een uur vertrekken wij.

Weenend viel Lenora den ridder te voet ; doch de wreedaard stiet haar meedoogenloos van zich en ging, zonder verder acht op haar te slaan, met trotsche schreden de kamer uit. Rykhart werd geboeid en twee krijgsknechten hielden de wacht voor de deur.

Godfried von Salzburg had het oogenblik beheerd waarop Rykhart's dappere krijgslieden met den hertog ten strijde waren getrokken, om zijne gloeiende wraaklust te voldoen. Onder de weinige lieden die de bezetting van het kasteel uitmaakten, had hij een laf hertigen krijgsknecht, dien Rykhart uit medelijden in zijnen dienst had gehouden, door geld omgekocht. Deze had een verborgen ingang voor hem geopend, en de overige manschappen hadden den indringende vijand te laat ontdekt, en werden, in weerwil van al hunnen tegenstand, in weinige oogenblikken overmand, op den grond geworpen en geboeid.

(Wordt vervolgd.